

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **Bc. O. F.**, zastoupen JUDr. Doubravkou Řehouškovou, advokátkou se sídlem Puklicova 927/49, České Budějovice, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 26. 11. 2018, č. j. 58 Ad 5/2018 - 48,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím Ministerstva vnitra, orgánu sociálního zabezpečení, ze dne 20. 11. 2017, č. j. OSZ-151374-4/D-Br-2017, byla zamítnuta žádost žalobce o přiznání invalidního důchodu z důvodu nesplnění podmínek podle § 38 a § 39 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o důchodovém pojištění“).

[2] Rozhodnutím žalovaného ze dne 7. 2. 2018, č. j. OSZ-151374-6/M-Ří-2018, byly podle § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o organizaci sociálního zabezpečení“) a podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“), zamítnuty námitky žalobce proti uvedenému prvostupňovému rozhodnutí a toto bylo potvrzeno.

II.

[3] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného správní žalobou. Krajský soud žalobu shora označeným rozsudkem zamítl. V odůvodnění zejména uvedl, že posouzení míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou - medicínskou a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám. Podle právní úpravy zdravotní stav a pracovní

schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tímto účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise, které jsou oprávněny posuzovat pokles pracovní schopnosti, resp. otázku vzniku invalidity. Za účelem zjištění poklesu pracovní schopnosti žalobce si krajský soud vyžádal vypracování posudku u Posudkové komise MPSV (dále též „posudková komise“) a následně jeho doplnění. Z posudku ze dne 22. 5. 2018, resp. z doplňujícího posudku ze dne 25. 9. 2018 (dále též „doplňující posudek“) vyplývá, že k datu vydání napadeného rozhodnutí nebyl žalobce invalidní ve smyslu § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, neboť nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %. Ani další námítky neshledal krajský soud důvodnými a žalobu proto zamítl. Podrobné znění rozsudku je přístupné na www.nssoud.cz, a zdejší soud na něj pro stručnost odkazuje.

III.

[4] Proti uvedenému rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost. Podle stěžovatele nejsou uvedené posudky ve svém souhrnu úplné a přesvědčivé ve smyslu judikatury Nejvyššího správního soudu. Posudková komise se ani v doplňujícím posudku nevypořádala se všemi námitkami stěžovatele stran jeho zdravotního stavu a nadto jsou její závěry nelogické. V důsledku toho lze pochybovat i o objektivitě závěrů posudkové komise. Komise nevysvětlila, z jakých důvodů se odchýlila od závěrů lékaře ČSSZ, resp. nezohlednila závěry vyšetření dalších lékařů. Nevyžádala si ani úplnou zdravotní dokumentaci. V posudku se komise nevypořádala ani s jeho argumentací stran vedlejších účinků léčby astmatu, omezeními způsobenými uvedeným onemocněním a další vznesenou argumentací. Dále vytýkal posudkové komisi její odborné závěry (mj. v bodech dva a tři doplnění posudku). Závěrem kasační stížnosti stěžovatel navrhl, aby si Nejvyšší správní soud vyžádal stran jeho zdravotního stavu znalecký posudek. Ze všech výše uvedených důvodů navrhl zrušení všech předcházejících rozhodnutí.

IV.

[5] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že stěžovatel v kasační stížnosti opakuje námítky vznesené již v řízení před krajským soudem. Navrhla kasační stížnost zamítnout.

V.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tímto účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Posudkové komise jsou oprávněny k posouzení poklesu pracovní schopnosti a k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě, jejím vzniku, trvání či zániku. Posudkové řízení je tedy specifickou formou správní činnosti, spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Jde o postup posudkového orgánu, jehož hlavním obsahem je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství. Posudek posudkové komise je v přezkumném soudním řízení stěžejním důkazem, na nějž je správní soud při nedostatku odborné erudice odkázán, a proto je zapotřebí klást zvýšený důraz na jeho jednoznačnost,

pokračování

určitost, úplnost a přesvědčivost. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě odůvodnila, aby byly přesvědčivé i pro soud, který nemá (a ani nemůže mít) odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity závisí. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla klíčovým důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2004, č. j. 5 Ads 34/2003 - 82, ze dne 29. 10. 2009, č. j. 6 Ads 132/2008 - 115, ze dne 13. 4. 2017, č. j. 10 Ads 259/2016 - 33 atp.). Při přezkumu soud nemůže posuzovat věcnou správnost posudku, ale posudek může hodnotit co do přesvědčivosti, objektivnosti a úplnosti v něm obsažených informací (vedle shora uvedených rozsudků viz i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 7. 2010, č. j. 3 Ads 45/2010 - 97).

[9] Podle názoru zdejšího soudu posudky posudkové komise ve svém souhrnu uvedeným požadavkům judikatury dostály. Jejich odůvodnění lze považovat za úplné a přesvědčivé. Posudková komise se v rámci posudku, resp. jeho doplnění vypořádala s tvrzeními vznesenými stěžovatelem v rámci soudního řízení, resp. s požadavky krajského soudu (vč. vedlejších účinků léčby astmatu, omezení denních aktivit stěžovatele, hospitalizace stěžovatele atp.). V doplnění posudku je vysvětleno i to, z jakého důvodu se komise neztotožnila s hodnocením učiněným v posudku posudkového lékaře. Zabývala se i relevancí dalších stěžovatelem uváděných skutečností. Zabývala se i výsledky z vyšetření provedeného MUDr. P., přičemž si vyžádala kompletní zdravotní dokumentaci od MUDr. H. a též z Nemocnice České Budějovice, oddělení plicní. Komise zkoumala i otázku, zda stěžovatel splnil kritéria uvedená v kapitole X, oddíl B, bod 3c vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity, ve znění pozdějších předpisů.

[10] I při zohlednění všech dřívějších vyšetření, resp. tvrzení stěžovatele komise setrvala na závěru z prvního posudku, tj. že k datu vydání napadeného rozhodnutí nebyl stěžovatel invalidní ve smyslu § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, neboť nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %. Lze si přitom zcela jistě představit ještě podrobnější odůvodnění, nosné závěry však z posudků vyplývají a je z nich nadto patrné, že se komise (opakovaně) zabývala zdravotním stavem stěžovatele ve svém souhrnu a zohlednila všechny stěžovatelem tvrzené obtíže. I přesto neshledala žádný důvod ke změně procentuálního vyčíslení poklesu pracovní schopnosti.

[11] K námitkám, ve kterých stěžovatel zpochybňoval věcnou správnost závěrů posudkové komise (polemizoval např. s odbornými závěry v bodech 2 či 3 doplňujícího posudku atp.) a dovozoval pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o více než 35 %, Nejvyšší správní soud opakuje, že posuzování míry poklesu pracovní schopnosti je otázkou odborně-medicínskou (důchod podmíněný dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem) a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003 - 54, ze dne 30. 11. 2009, č. j. 4 Ads 81/2009 - 46, ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013 - 20), ale vychází z odborných posudků (viz výše). Jak již přitom bylo výše uvedeno, posudková komise po náležitém posouzení neshledala, že by bylo možno stěžovatele považovat za invalidního ve smyslu § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Z ničeho přitom nevyplývá, že by bylo možno pochybovat o objektivitě posudkové komise, resp. přijatých závěrů.

[12] Z uvedených důvodů soud neshledal důvod k vyžádání znaleckého posudku,

jak výslovně navrhoval stěžovatel. Poukaz na řízení vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 4 Ads 200/2015, neshledává soud případným. V uvedeném řízení shledal Nejvyšší správní soud zásadní rozpory v posudkových závěrech, což v daném případě konstatovat nelze.

[13] Z rozsudku krajského soudu pak vyplývá, že se zabýval všemi uplatněnými námitkami a řádně je posoudil. Neshledal důvod ke zrušení rozhodnutí správních orgánů, s čímž se zdejší soud ztotožňuje. Ve shodě s krajským soudem lze akcentovat i to, že při souběhu nároku na výplatu výsluhového příspěvku s nárokem na výplatu starobního důchodu ze základního důchodového pojištění nebo invalidního důchodu se výsluhový příspěvek vyplácí pouze tehdy, jestliže je vyšší než některý z uvedených důchodů, a to ve výši rozdílu mezi výsluhovým příspěvkem a důchodem. Ze spisu přitom vyplývá, že stěžovateli byl rozhodnutím ze dne 18. 10. 2017 přiznán výsluhový příspěvek ve výši 23 549 Kč měsíčně. Proti uvedeným závěrům krajského soudu stěžovatel přitom nikterak nebrojí. Je nutno dodat i to, že při zhoršení zdravotního stavu lze podat novou žádost o přiznání invalidního důchodu.

[14] Závěrem Nejvyšší správní soud dodává, že stěžovatel (ač zastupován advokátkou) koncipoval většinu kasačních námitek jako obecnou polemiku se závěry posudkové komise. Nejvyšší správní soud se jimi proto mohl zabývat pouze v takto předestřené rovině. Řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční; kasační soud je vázán, vyjma případů taxativně uvedených v § 109 odst. 4 věta za středníkem s. ř. s., uplatněnými důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 4 věta před středníkem s. ř. s.). Proto obsah a kvalita kasační stížnosti v podstatě předurčují obsah a kvalitu rozhodnutí soudu. Je-li tedy kasační stížnost kuse zdůvodněna, je tak předurčen nejen rozsah přezkumné činnosti soudu, ale i obsah rozsudku soudu. K tomu srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011 - 95, ze dne 22. 4. 2014, č. j. 2 Ads 21/2014 - 20, ze dne 27. 10. 2010, č. j. 8 As 22/2009 - 99, ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007 - 46, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008 - 60, či usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78.

[15] Nejvyšší správní soud neshledal ani žádnou jinou vadu či nezákonnost v postupu krajského soudu a žalované, pro kterou by bylo třeba přistoupit ke zrušení jejich rozhodnutí. S rozsudkem krajského soudu se ztotožnil a v podrobnostech na něj odkazuje.

[16] Z výše uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou a podle § 110 odst. 1 poslední věta s. ř. s. ji zamítl. O kasační stížnosti rozhodl soud bez jednání, protože mu takový postup umožňuje § 109 odst. 2 s. ř. s.

[17] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, a proto mu právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení na základě § 60 odst. 2 s. ř. s.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. dubna 2019

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu